

Årsrapport 2006

Introduktion

Forældrerådgivningen er et 3-årigt pilotprojekt under Skole og Samfund. Projektet er støttet af Undervisningsministeriet. Projektperioden løber fra januar 2006 til januar 2009. Formålet med projektet er at give rådgivning omkring børn i grundskolen og sikre en god dialog mellem skolens parter. Rådgivningen retter sig primært mod forældrene, men kan bruges af alle skolens parter. Forældrerådgivningens første år er gået. Det har været et år præget af en opstartfase med mange aktiviteter.

I august startede projektet officielt med en hjemmeside, daglig telefontid og brevkasse.

Årsrapporten kan også hentes som PDF-dokument [her](#)

Behovet for rådgivning

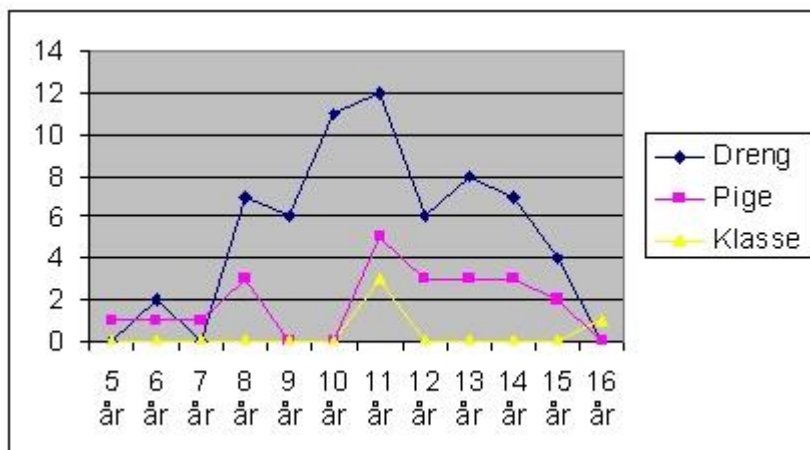
Antallet af henvendelser viser, at der er et behov for rådgivning. De fleste henvendelser kommer fra forældre. De giver udtryk for, at de føler sig magtesløse over for systemet. Fælles træk for alle henvendelser er dårlig kommunikation mellem en offentlig instans (typisk en medarbejder på skole, forvaltningschef, sagsbehandler eller psykolog) og forældrene. Det er som en ond cirkel, når forældrene påpeger et problem, og skolelederen ikke lytter til forældrene, men går i forsvarsposition. Samtidig henvender mange forældre sig for at få råd om, hvordan de kan kontakte skolen uden at blive opfattet som negative i forhold til forældresamarbejdet. De oplever en høj grad af skolen som den overordnede og de selv som den underordnede part. Det kan være ganske banale problemstillinger, der eskaleres til klager eller skoleskift, fordi forældrene ikke føler sig hørt.

Registrering

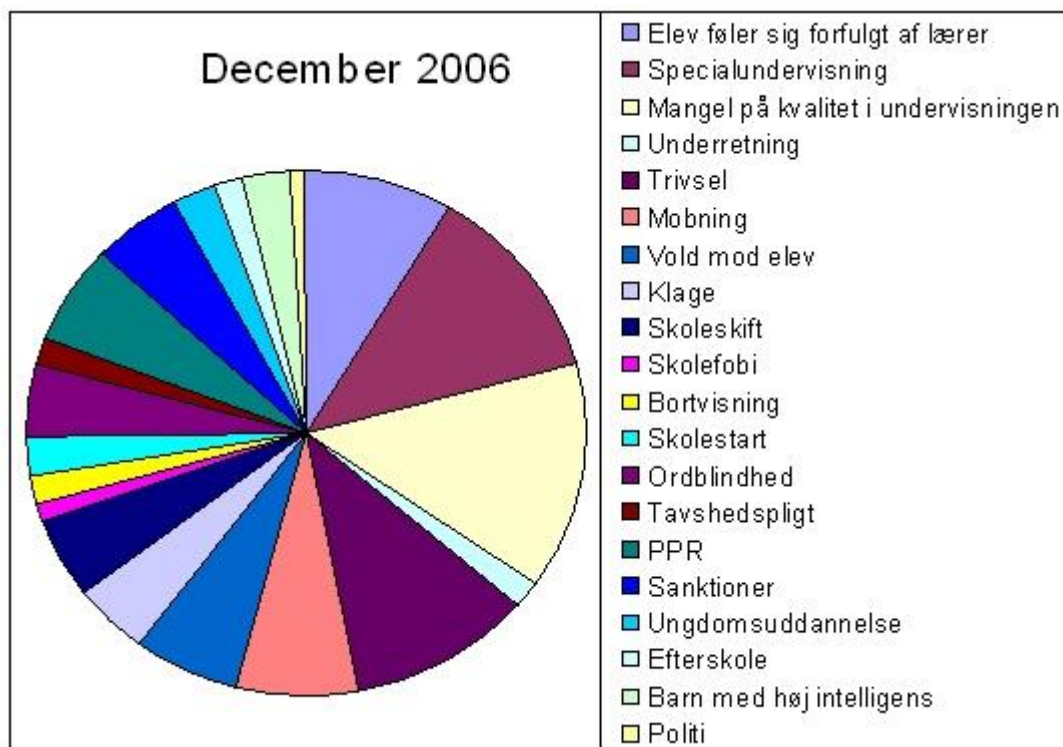
Henvendelser til Forældrerådgivningen bliver løbende registreret. Ved henvendelse til rådgivningen beder rådgiveren om oplysning af navn og telefon på den person, der henvender sig. Desuden registreres køn og alder på barnet samt den problemstilling, der er årsag til henvendelsen, og hvilken kommune, henvendelsen kommer fra.

Rådgivningen har tavshedspligt. Hver måned offentliggøres en oversigt over antallet af henvendelser, type af problemer, køn og alder på barnet og antallet af kommuner, hvorfra der er kommet henvendelser, og i hvor mange bisidderopgaver, Forældrerådgivningen har deltaget.

Der er en overvægt af henvendelser fra forældre til drenge hver måned. For december var fordelingen mellem henvendelser fra forældre til drenge, piger eller fra forældre i et klasseråd, fordelt på børnenes alder, som følger:

I månedsoversigterne bliver der kommenteret på de sager, der har været overvægt af den pågældende måned, på problemstillinger, der gentages fra måned til måned eller på henvendelser, der er helt specifikke. Da Forældrerådgivningen af praktiske grunde først kunne starte i august, viser registreringerne for 2006 ikke et retvisende billede af behovet for rådgivning. Før offentliggørelsen af Forældrerådgivningen, havde der været 95 henvendelser. Der har været en jævn stigning siden åbningen af Forældrerådgivningen, og det må derfor antages, at dette vil fortsætte i takt med udbredelsen af kendskabet til rådgivningen. Der har i alt været 325 henvendelser pr. telefon. Dertil kommer en del brevkassehenvendelser, som ikke er registrerede. Det har hidtil ikke været registreret, om den samme person henvender sig flere gange om måneden, eller hvor lang tid den enkelte henvendelse tager. I det kommende år vil såvel telefonhenvendelser som brevkasse-, mail og sms henvendelser blive registreret.

Som eksempel på typer af henvendelser er nedenfor vist diagrammer over henvendelser for december 2006.

Der kan være mindre forskelle fra måned til måned på, hvilken type henvendelser, der er flest af, men som det ses af figuren for december 2006 er de grundlæggende problemer specialundervisning, kvalitet i undervisningen, mobning og trivsel og elev, der føler sig forfulgt af lærer (syndebuk). I det efterfølgende beskrives arbejdet med hovedemnerne i henvendelserne.

Specialundervisning

Der har været mange henvendelser om specialundervisning. Det kan dreje sig om forældre, der ønsker støtte til deres barn, eller forældre, der vil have deres barn enkeltintegreret i en klasse. Forældre bliver fra skolens side ofte mødt med udsagn som: ”Der er ikke ressourcer til støtte til dit barn!” eller ”Vi kan jo ikke give dit barn særlig behandling, når der er 23 andre elever i klassen.” Meget tyder på, at der i specialundervisningen lægges overvægt på træning af sociale færdigheder. Forældre til begavede børn med en diagnose kan opleve problemer, når de stiller krav til en specialskole om større faglighed. De refererer fra møder, at medarbejderne gør meget ud af at forklare dem, at de ikke må stille for store krav til deres barn, men samtidig oplever forældrene hjemme, at barnet gerne vil lære mere. Forældrene er ofte uvidende om, at alle børn – uanset om de går i en almindelig skole eller i en specialskole – har ret til at blive undervist i hele fagrækken. Der har i årets løb været flere eksempler på unge, hvis

forældre gentagne gange har gjort skolen opmærksom på, at barnet efter deres mening havde behov for støtte, men først i 8. eller 9. klasse må lærerne erkende, at forældrene har haft ret. De står nu med en frustreret teenager med et lavt selvværd på grund af faglige huller. Ikke sjældent har den unge kompenseret ved at påtage sig klovnerollen eller være udadrettet i sin adfærd i klassen med en bortvisning til resultat. I et tilfælde har det vist sig, at skolen uden forældrenes samtykke har taget en dreng fra tyskundervisning og givet ham støtte, mens de andre elever havde tysk.

Eksempel på rådgivning

En mor til en dreng i 7. klasse på en specialskole for børn med autistiske træk er fortvivlet over, at hendes velbegavede søn ikke lærer så meget, men oplever, at der bliver brugt meget tid på gåture og hyggestunder. Hun har bedt om at få lektier til sin søn flere gange, men er blevet mødt med, at hun presser ham for hårdt.

Forældrerådgivningen foreslår moderen at bede om et møde med lærere og ledelse. På mødet skal hun fremlægge sit ønske om en detaljeret elevplan for sin søn. Hun skal samtidig bede dem beskrive, hvordan skolen forestiller sig at gøre hendes søn klar til at bestå afgangsprøven i 9. klasse. Hun skal bede om at få det hele skriftligt.

Forældrerådgivningen henviser til materiale og lovgivning, som hun kan bruge til at forberede sig til mødet. Moderen bliver rådet til, at hvis hun igen ikke oplever at blive hørt, bør hun gå videre med en klage til Klagenævnet. Rådgivningen oplyser, hvor hun kan finde adressen til rådgivningen og tilbyder hende hjælp til at skrive klagen, hvis hun får brug for det. Moderen har efterfølgende fået et bedre samarbejde med skolen om sønnens faglige udvikling.

Forslag til forbedring for specialundervisning

Mange forældres følelse af magtesløshed i forhold til systemet kunne undgås, hvis de fik bedre information. Forældre har behov for information om, hvilke muligheder der er for at få støtte til deres barn. Der er et generelt behov for informationer om elevplaner og samarbejde og forældrenes rolle i forhold til samme. Desuden bør der være klar information til forældrene om deres ret til at indstille deres barn til PPR.

Kvalitet

Forældre har stor opmærksomhed på kvaliteten i undervisningen. Der kan være flere årsager hertil. Medierne har haft megen fokus på fremtidens faglige krav til unge, regeringen har indført test og elevplaner, og der tales om evalueringskultur. Alt dette har påvirket forældrene. En del forældre er bekymrede for, om deres børn lærer det de skal. Til Forældrerådgivningen giver de udtryk for, at de ikke ved, hvordan de skal komme i dialog med skolen om deres overvejelser. De ønsker ikke ”at træde lærerne over tærne”. De fleste forældre ved ikke, hvor de kan finde ud af, hvad deres børn skal kunne, men

ved at sammenligne med hvad søskende kan, bliver de urolige for, om f.eks. deres andet barns klasse lærer det, de skal.

Ikke sjældent begrundes forældrene deres bekymring for det faglige niveau med, at der er meget uro i klassen, fordi læreren ikke formår at skabe ro og skælder meget ud. Andre gange handler uroen om et meget udadreagerende barn i klassen. Forældrene udtrykker ønske om at vide, hvilket niveau deres barn er på. En del af de forældre, der har gjort forsøget med at få information om barnets faglige niveau, giver udtryk for, at skolen ”tager paraderne” op og reagerer på forældrenes spørgsmål som om det var et personligt angreb. Forældrene oplever det som om skoleleder og lærere går i forsvarsposition ved at formane forældrene om, at de skal vise tillid i stedet for at give forældrene en forklaring på deres spørgsmål. Forældrene er kedede af den situation, for som de siger: ”De går ikke efter manden, men efter bolden”.

Selv om mange forældre ikke ved, hvad de kan forvente af skolens undervisning, oplever Forældrerådgivningen en større og større gruppe forældre, der sætter sig meget godt ind i, hvad deres barn skal lære. De har været på Undervisningsministeriets hjemmeside og er meget velargumenterende, når de kontakter Forældrerådgivningen for at få råd om, hvordan de kan få skolen i tale uden at blive misforståede som ”brokkehoveder”.

Eksempel på rådgivning:

En mor, som er medlem af et klasseråd, kontakter Forældrerådgivningen, fordi hun på klassens vegne er bekymret for, om klassen lærer nok. Børnene har fået en lærer, som ikke har undervist i en del år, og der er ikke årsplaner for klassen. Han bruger et hårdt sprog til børnene. Forældrerådgivningen foreslår moderen, at klasserådet tager emnet op med læreren og skolelederen. Hun får henvisning til Forældrerådgivningens hjemmeside, hvor forældrene kan finde oplysninger om, hvad børnene skal lære på de forskellige klassetrin ved at gå ind på menupunktet om Love og regler. Hun får ligeledes henvisning til menupunktet om litteratur, hvor forældrene kan finde titler om undervisningsmiljø. Forældrene tager initiativ til et møde, men det viser sig, at lederen tager deres henvendelse ilde op. Forældrerådgivningen deltager sammen med forældrene i et møde, hvor situationen drøftes. Forældrene bliver rådet til at henvende sig til skolebestyrelsen og forvaltningen for at finde en løsning. Eleverne får en anden lærer efter sommerferien, men forældrene føler, at skolelederen ser særdeles negativt på dem. Forældrerådgivningen foreslår at bede skolens leder om et kursus i skole-hjem samarbejde for medarbejdere og forældre for at bedre forholdet mellem ledelsen og forældrene. Sagen var ikke afsluttet ved årets udgang.

Forslag til forbedringer i forhold til problemer med kvalitet

Med den fokus, der er på læring, må der forventes en stigning i antal af forældre, der ønsker dokumentation for, at kvaliteten i undervisningen er tilstrækkelig til at børnene lærer, hvad de skal i forhold til lovgivningen. Det betyder, at skolen må være ”klædt på”

til at kommunikere på et yderst professionelt plan om undervisningens indhold og mål og forventninger til det enkelte barn med denne gruppe forældre. Samtidig er det vigtigt, at skolen giver forældrene information på møder, i pjecer og nyhedsbreve og på hjemmesiden om, hvad børn skal lære, hvor forældrene kan finde informationer, og hvordan forældrene kan støtte børnene.

Syndebuk

I Forældrerådgivningens første år har der været mange henvendelser om børn, der føler, de altid får skylden for uro eller hele tiden bliver bebrejdet, at de er dovne og ikke har orden i deres ting. De får skæld ud og er ofte uden for døren eller oppe på kontoret. I nogle tilfælde har der været begået fysiske overgreb på et barn fra en medarbejder, eller et barn er blevet fastholdt på baggrund af en episode, hvor forældre føler, at den voksne har virket konfliktoptrappende. I andre tilfælde er medarbejderen ikke bevidst om, at en kommentar eller skæld ud virker så voldsomt på barnet. Nogle af de børn, der føler, at en lærer er på nakken af dem, giver selv udtryk for, at de har faglige huller, men de generer sig ved at bede læreren om hjælp, eller de har forsøgt og har følt sig afvist så mange gange, at de har opgivet. Når forældrene nævner problemstillingen på skolen, føler de sig overhørt og oplever vrede fra medarbejdernes side over ”deres beskyldninger”. Hvis forældrene går til skolelederen med problemerne, føler de, at skolelederen ”tager lærernes parti”.

Eksempel på rådgivning:

En mor fortæller, at hendes søn er blevet bortvist. I samtalens forløb beskriver moderen, at drengen har det rigtig dårligt med klassens lærere og skolelederen. Han oplever, at det er lige meget hvad han gør, så får han skylden. Kammeraterne sige det samme, når de er på besøg i hjemmet. Moderen fortæller, at forældrene gentagne gange har bedt om støtte fagligt til deres søn, men de er aldrig blevet hørt. Moderen har selv bedt om aktindsigt forud for kontakten til Forældrerådgivningen. I akterne er der 5 år gamle usande beskyldninger mod forældrene. På den baggrund foreslår Forældrerådgivningen, at der bliver taget kontakt til børne- og kulturchefen.

Der bliver aftalt en mødedato. Forud for mødet besøger Forældrerådgivningen familien og møder drengen, som giver udtryk for, at han er rigtig ked af, at han har svært ved at følge med, og at han altid får skæld ud. I hjemmet aftales det med moderen, hvilke punkter hun gerne vil have drøftet på mødet. Der er enighed om, at mødet skal afvikles i god ro og orden.

På selve mødet deltager foruden moderen, sønnen og Forældrerådgivningen også børne- og ungeudvalgsformanden og børne- og ungechefen. Forældrerådgivningen og moderen fremfører, at skolen som den professionelle part bør vende sit negative fokus på drengen, så han kan genopbygge sit selvværd. Samtidig bliver muligheden for støtte drøftet.

Moderen og Forældrerådgivningen giver udtryk for utilfredshed med, at han aldrig har været testet ved PPR, selv om forældrene har givet udtryk for ønske om støtte mange gange. Moderen beder udtrykkeligt om, at skolelederen skal stoppe sin vane med at skælde drengen ud uden at han får mulighed for at fortælle sin opfattelse af en episode, og uden at han har en voksen til stede, som han har tillid til. Efter mødet sendes der et fyldigt referat ud. Imidlertid formår skolen ikke at vende sit negative fokus, og Forældrerådgivningen foreslår et skoleskift. Moderen finder det uretfærdigt, at hendes søn skal væk fra en skole, hvor han har alle sine kammerater, men indser til sidst, at der ikke er anden udvej. Forældrerådgivningen taler med flere skoleledere og kommunaldirektøren for at hjælpe drengen til at få et hurtigt og passende skoleskift. Flytning til en anden skole bevirkede ganske vist transportproblemer, men til gengæld er drengen i dag glad for at gå i skole.

Forslag til forbedringer:

Der er ingen tvivl om, at en lærer og elev har forskellig opfattelse af, om en elev er syndebuk i en klasse. Læreren er sandsynligvis ikke bevidst om, at hans/hendes adfærd er med til at nedbryde elevens selvværd. Det er vigtigt, at medarbejderne på skolen er bevidst om væremåde og udtryksformer over for elever. De skal være opmærksomme på, at det virker meget voldsomt på en elev hele tiden at være den, der får skæld ud. De bør overveje andre pædagogiske metoder til at nå en elev, der ikke lever op til deres forventninger. Det handler om bevidsthed om den kultur, der hersker i et klasseværelse og på skolen på baggrund af lærerens væremåde over for eleverne.

Mobning og trivsel

Forældrerådgivningen har fået en del henvendelser om mobning og trivsel, især efter Attention Mobning og mediernes fokus på mobning i efterårs- og vintermånederne. Nogle af henvendelserne har været om alvorlige mobningsoplevelser, som har gjort børnene ude af stand til at gå i skole. Forældrene giver udtryk for, at det er svært at få skolen til at gøre noget effektivt ved mobning. Ofte må forældrene høre medarbejdere sige til deres børn, at de nok også selv er skyld i mobningen. Skolen kan godt have en god trivselshandleplan og mobbepolitik på hjemmesiden, men forældrene mener ikke, der bliver grebet ind over for mobberne. Ikke sjældent ender en henvendelse med, at et barn må flytte skole. Det opfatter forældre og barn som endnu en ydmygelse oven i mobningen. De føler sig dobbelt straffede. Mobberen kan få lov at blive på skolen, mens deres barn må forlade skolen og et miljø, der før mobningen gav barnet tryghed. De kan have svært ved at se, at det er den bedste løsning, når deres barn og de selv befinder sig midt i en krise pga. mobningen. De betragter situationen som en kamp, de taber, hvis deres barn skal flytte skole.

I mange sager om trivsel og mobning forekommer der episoder, hvor børn har været oppe at toppes. Dette fører ikke sjældent til en konfrontation på skolelederens kontor. I

nogle af de henvendelser, Forældrerådgivningen har haft, har eleverne oplevet det yderst ubehageligt at skulle stå skoleret, når skolelederen bare skælder ud. Barnet har en følelse af, at hvis det bare siger ja til skolelederens angreb, så slipper det hurtigere ud af kontoret. Barnet oplever mødet på kontoret som et uretfærdigt forhør oven på en mobningsepisode. I nogle af henvendelserne har forældrene bedt skoleleder og klasselærer om at holde op med at "tage barnet i forhør", uden at de er til stede.

Mange af de børn, der har været massivt mobbede, er børn i krise. De har stress-symptomer som mavepine, hovedpine, lavt selvværd, angst, fobi mod at gå i skole, de begynder at være sengevædere.

Eksempel på rådgivning:

Moderen til en 13 årig dreng kontakter Forældrerådgivningen, fordi hendes søn ikke vil i skole. Han er blevet groft mobbet over længere tid. Moderen har talt med skolen, men hun føler ikke, de gør noget ved det. Drengen har reageret på mobningen ved at rasere nogle cykler. Forældrerådgivningen spørger ind til, om det er helt umuligt for drengen at komme tilbage på skolen. Moderen forklarer, at han ikke kan magte det.

Forældrerådgivningen forstår, at det ikke bare er en grille hos drengen. Derefter foreslås det moderen at kontakte skolen og bede om hjemmeundervisning, indtil en anden skole er fundet til drengen. Forældrerådgivningen gør opmærksom på, at det er vigtigt, at moderen viser sit ansvar på denne måde for evt. at udskyde, at skolen underretter socialforvaltningen om sin bekymring over, at drengen ikke kommer i skole. Moderen giver Forældrerådgivningen fuldmagt. Forældrerådgivningen beder moderen om at søge om aktindsigt. Der må rykkes flere gange for såvel aktindsigt som hjemmeundervisning. Først efter et par måneder og Forældrerådgivningens samtale med skolechefen lykkes det at få iværksat hjemmeundervisning. Forældrerådgivningen anbefaler at klage til byrådet over forløbet og skriftligt anmode om hjælp til skoleskift. Skolechefen bliver rykket gentagne gange om hjælp til skoleskift. Til sidst bliver der svaret fra kommunen, at drengen skal tilbage til den skole, han kom fra. Moderen og Forældrerådgivningen beder om et møde med skolechef og kommunaldirektør. Det bliver lovet på mødet, at der snart vil komme et svar. Ved årets udgang overvejede moderen at gå til pressen. Der var endnu ingen løsning. Drengen havde da ikke været i skole siden uge 39.

Forslag til forbedringer:

Det er vigtigt, at et barn kan få bearbejdet den mobning, det har været udsat for. Det ville være gavnligt, hvis kommunen havde pligt til at sikre børn krisehjælp efter mobning, enten gennem PPR eller psykolog gennem egen læge. Det kunne fratage barn og forældre frygten for, at "nissen flytter med", hvis barnet skal skifte skole.

Arbejdet med trivsel på skolerne bør fortsættes. Der bør være en bevidsthed blandt personale og forældre om, at trivsel ikke bare er "ord på papir", men en kultur, der udvikles gennem eksemplets magt.

Den røde tråd

Forældrerådgivningen har mange henvendelser med problemstillinger, der går på tværs af skole- og socialforvaltning. Undertiden opleves der et ringe samspil mellem parterne, ja, nærmest kassetænkning, når en forælder bliver sendt rundt mellem PPR, Socialforvaltning og skole for at få tildelt hjemmeundervisning.

Forældrene har svært ved at finde rundt i et virvar af medarbejdere med forskellige kasketter. Hvis skolen har sendt en underretning om deres barn til socialforvaltningen, skal de måske forholde sig til en psykolog fra PPR, en læge fra Børnepsykiatrisk afdeling på det nærmeste hospital, til en familierådgiver, en sagsbehandler og en voksenden til barnet ud over skoleleder, klasselærer og faglærer og evt. en SFO leder. Det er forståeligt, når forældre giver udtryk for, at de føler, de bliver ”kostet rundt i manegen” og ”løber panden mod en mur”.

Eksempel på manglende samspil mellem instanser i systemet

En mor til en 10 årig dreng er utilfreds med sin søns private skole. De beskrevne forhold forekommer urimelige. Forældrerådgivningen undrer sig over, at moderen selv skal betale for et privat skoleophold, når hun ikke har arbejde, og sønnen får specialundervisning. Forældrerådgivningen foreslår hende at søge om aktindsigt. Moderen beslutter at melde sønnen ud af skolen. Forældrerådgivningen gør det klart for moderen, at det sandsynligvis ikke bliver så nemt at finde en anden skole, når drengen har brug for støtte. Moderen bliver bedt om at kontakte social- og skoleforvaltning om, at hun har behov for en ny skole. Hun giver fuldmagt til Forældrerådgivningen. Forældrerådgivningen kontakter PPR. Sagsbehandleren bliver orienteret om situationen. På det tidspunkt, hvor Forældrerådgivningen kommer ind i billedet, har socialforvaltningen allerede iværksat en § 38. Moderen er frustreret over, at sagsbehandleren bliver ved med at trække undersøgelsen ud. Forældrerådgivningen foreslår moderen at rykke for en afslutning på undersøgelsen og gøre det skriftligt. Forældrerådgivningen hjælper moderen med at formulere mailen, der skal afsendes til sagsbehandler. Det samme er tilfældet, da Forældrerådgivningen foreslår moderen at søge om undervisning i hjemmet, indtil der er fundet en anden skole.

Forældrerådgivningen beder moderen undersøge, hvem der skal hjælpe med skoleskift: sagsbehandler, skoleforvaltning eller PPR. Moderen får at vide, at hun skal kontakte vejlederen i kommunen. Det viser sig at være en forkert oplysning. Hun bliver lovet, at der vil blive sat hjemmeundervisning i værk, men det sker ikke. Forældrerådgivningen foreslår moderen at klage over manglende undervisningstilbud og et dårligt sagsforløb, da der er gået 1½ måned. Ved årsskiftet var sagen ikke afsluttet. Forældrerådgivningen og moderen beder om et møde i det nye år, hvor alle parter er til stede for at få overblik.

Forslag til forbedring

Det ville være ønskeligt, hvis det blev tilstræbt at skabe en rød tråd i de sager, der går på tværs af forvaltninger. Der er behov for en synliggørelse over for forældrene af, hvem de skal henvende sig til hvornår. Der er behov for kommunens forståelse for, at alle parter bør samles til møder, så forældrene ikke ustandselig skal bruge fridage for at gå til møde med en instans for at finde ud af, at et nyt møde skal indkaldes, fordi der manglede nogle ”kasketter” på et netop afholdt møde.

Frit skolevalg

Der er i princippet frit skolevalg i folkeskolen. Men også kun i princippet, for hvis et barn modtager specialundervisning, har en uheldig adfærd eller er under udredning, er det så at sige umuligt at få et skoleskift. Forældrerådgivningen har haft sager, hvor såvel skole som forældre ønsker at ophøre samarbejdet, men må afvente afslutningen af en udredning og en efterfølgende fase, hvor der arbejdes på at finde et passende skoletilbud. Denne periode er en plage for alle parter, og det burde overvejes, om ikke der burde findes en midlertidig løsning, når ventetid på undersøgelse, selve udredningen og søgning af ny skole kan tage mange måneder.

Eksempel

En 9 årig dreng går i en klasse på distriktsskolen. Han får lidt støtte, og moderen er glad for tilbudet. Skolen mener ikke, den kan honorere drengens behov. Moderen er ulykkelig over skolens holdning. Hun kontakter Forældrerådgivningen. Forældrerådgivningen foreslår moderen at gøre det klart for skolen, at hun fortsat vil have sin søn på skolen. Efterfølgende underretter skolen socialforvaltningen om sin bekymring vedr. drengens skolegang. Forældrerådgivningen giver sparring til moderen i formuleringen af en klage til byrådet, som går på, at moderen bør have ret til at have sit barn på distriktsskolen trods skolens modvilje. Forældrerådgivningen får fuldmagt til at kontakte PPR. Der bliver etableret et møde mellem Forældrerådgivningen, moderen og PPR. Forældrerådgivningen taler meget med moderen om, at det amtskommunale tilbud, PPR kom med, ville være det bedste for hendes søn både p.g.a. skolens kompetencer og værdier. Moderen var ulykkelig over, at sønnen skulle væk fra distriktsskolen. Efterfølgende har moderen orienteret Forældrerådgivningen om, at samarbejdet og kvaliteten af undervisningen var betydeligt bedre på den nye skole. Men moderen var stadig frustreret over, at hun end ikke havde frit skolevalg på sin distriktsskole, så drengen ikke kunne få lov at gå på skolen i nærmiljøet.

Forslag til forbedring

Det burde være udmeldt klart på kommunens og skolens hjemmeside, hvordan kommunen forholder sig til forældres ret til at have deres barn på distriktsskolen.

Ligeledes burde forældre til børn, der har særlige behov, vide, om de har et reelt valg.

Bisidderrollen

Undertiden er en sag så kompliceret, eller forældrene så stressede over en presset situation omkring deres barns skolegang, at et problem ikke kan løses gennem en telefonsamtale. Der kan være behov for et møde mellem parterne, hvor Forældrerådgivningen deltager som bisidder for forældrene. Forældrerådgivningen går først ind i en sag som bisidder, når den har indhentet nødvendige oplysninger. Det drejer sig først og fremmest om at have spurgt ind til problemstillingen i telefonen. Men det kan også være nødvendigt at bede forældrene om at indhente aktindsigt ved skolen, PPR eller socialforvaltningen, så forældre og rådgiver sammen kan danne sig et indtryk af, hvad problemet er og finde forslag til løsningsmodeller. Først herefter kan Forældrerådgivningen skønne, om situationen er for vanskelig at løse for forældrene alene ved et møde, eller om relationen mellem parterne er gået så meget i hårdknude, at Forældrerådgivningens tilstedeværelse kan være med til at skabe en god og fremadrettet proces til gavn for barnet og for samarbejdet fremover. Forud for en bisidderrolle aftales det med forældrene, hvilke mål, de har med mødet, og der gøres opmærksom på, at det skal tilstræbes at gennemføre mødet i en god tone. Det tilstræbes ligeledes, at rådgiveren har mødt og talt med det barn, henvendelsen handler om. Erfaringen med mødet med barnet viser, at barnet selv er rigtig god til at sætte ord på, hvad det oplever som årsag til dets problem i skolen.

Forældrerådgivningens erfaringer med bisidderrollen er alsidige – lige fra at blive modtaget med besked om, at rådgiveren, der er med som bisidder til et møde, ikke kan få lov at deltage i mødet eller ikke må sige noget til stor imødekommenhed og forståelse for, at forældrene har valgt at tage en udefrakommende person med til mødet. Forhåbentlig vil velviljen over for Forældrerådgivningens deltagelse som bisidder ved møder øges, jo mere kendskabet til Forældrerådgivningen udbredes.

De frie skoler og efterskolerne

Når forældre oplever problemer i en folkeskole, kan en friskole, privatskole eller efterskole ofte være en rigtig god løsning. Forældre fortæller Forældrerådgivningen om, at de blev mødt med stor åbenhed og venlighed, når de har valgt at tage deres barn ud af folkeskolen. Unge, der har haft faglige problemer i folkeskolen, kan hurtigt opnå et godt fagligt niveau på en efterskole til trods for, at folkeskolen nærmest havde opgivet dem. Omvendt er der også henvendelser fra forældre, som oplever at blive smidt ud af en privatskole fra det ene øjeblik til det næste uden varsel, fordi deres barn ikke passer ind, eller fordi en forælder har klaget over utilfredsstillende forhold i den private skole.

Forældrene er meget forundrede over, at de ikke har ret til at blive hørt i sådanne tilfælde.

I det kommende år vil Forældrerådgivningen drøfte denne problemstilling med De Frie Grundskoler og Dansk Friskoleforening.

Markedsføring

Ved den officielle start den 15. august 2006 blev der udsendt en pressemeddelelse om Forældrerådgivningen. Siden er der blevet trykt pjecer med oplysninger om rådgivningen. Derudover har der ikke fra Forældrerådgivningens side været aktiv markedsføring. Det har været en bevidst strategi for ikke at risikere for mange henvendelser i opstartfasen, mens projektet havde behov for rum til opbygning af projektet og afprøvning af arbejdsmetoder. Desuden ønsker Forældrerådgivningen at være en troværdig og seriøs samarbejdspartner for grundskolens parter ved at forholde sig konstruktivt kritisk til problemstillinger og undgå at blive betragtet som populistisk kritisk ved for mange udmeldinger i pressen. Der har dog været en del henvendelser fra journalister fra såvel fagtidsskrifter som dagspresse, som er blevet besvaret, ligesom Forældrerådgivningen har stået til rådighed, når den er blevet bedt om at skrive artikler til organisationer og andre, der har henvendt sig direkte. Denne strategi vil blive fortsat i det kommende år. Det siger sig selv, at det er vigtigt, at Forældrerådgivningen bliver kendt blandt dem, den primært er oprettet for, nemlig forældrene. Men det er lige så vigtigt, at Forældrerådgivningen bliver kendt blandt lærere, skoleledere og forvaltningschefer som en instans, hvis opgave det er at være med til at skabe gode forhold for barnet og for samarbejdet med forældrene.

Problemstillinger med fokus i det kommende år

Forældrerådgivningen har i det forløbne år observeret særlige problemer, som vil få et vist fokus i det kommende år for at dokumentere, om der er et mønster. Generelt vil Forældrerådgivningen forsøge at spørge ind til, hvorfor forældre er så bekymrede for at blive misopfattede af skolen og andre instanser, de møder i forbindelse med deres barns skolegang.

Som nævnt i afsnittet om den røde tråd er det tilsyneladende vanskeligt for forældre at få overblik over, hvor de skal henvende sig, når der er flere instanser involveret end skoleforvaltningen. Forældrerådgivningen vil forsøge at skabe klarhed over, hvordan forældre lettere kan finde vej i det kommunale system.

Desuden ser det ud til at være et stort problem at skabe en tryk skolegang for et barn, hvis et skoleskift involverer udredning på en børnepsykiatrisk afdeling eller hos PPR, bl.a. på grund af urimeligt lang ventetid.

Endelig har Forældrerådgivningen i sit første år haft henvendelser, hvor forældre i sager om vold har kontaktet politiet. Det bliver opfattet meget forskelligt af såvel politiet som af skolen, når en voldssag bør anmeldes, men for barnet og familien betyder det meget for deres oplevelse af retssystemet og demokratiet. Derfor vil Forældrerådgivningen være opmærksom på, hvordan den bedst kan rådgive forældrene i sådanne sager fremover.

Fremtiden

Det er hensigten, at Forældrerådgivningen i det kommende år vil udvikle hjemmesiden, så den i større udstrækning kan fungere som "hjælp til selvhjælp". Samtidig arbejdes der på at få historier til "Good practice", hvilket desværre har vist sig vanskeligt.

Der vil blive taget kontakt til samarbejdspartnere for hele tiden at sikre forståelsen for de problemstillinger, der viser sig i Forældrerådgivningen.

Det overvejes at kontakte kommuner, som har høj frekvens i registreringen. Det er en samarbejdsform, som bruges af Den Uvildige Konsulentordning for Handicapområdet med succes.

For at kvalificere sig yderligere til arbejdet i Forældrerådgivningen vil projektleder og frivillige rådgivere også i 2007 deltage i kursusforløb om kommunikation, konfliktløsning, coaching og lovgivning.

Det tilstræbes at udsende et Nyhedsbrev regelmæssigt. Det vil bl.a. indeholde de månedlige oversigter over henvendelser til Forældrerådgivningen.

Det tilstræbes ligeledes at indføre forløbsevaluering på henvendelserne, så Forældrerådgivningen kan forholde sig til de tilbagemeldinger, der måtte komme fra personer, der har henvendt sig til Forældrerådgivningen.

Forslag til forbedringer

Forslag til forbedring af kommunikation mellem forældre og skolens parter

I så godt som alle henvendelser til Forældrerådgivningen er der tale om dårlig kommunikation. Skoler og kommuner burde satse mere på efteruddannelse af medarbejdere i professionel kommunikation med forældre. Ligeledes burde lærerseminarier undervise de lærerstuderende i at kommunikere med forældre og børn.

Forslag til forbedring for specialundervisning

Meget tyder på, at der er brug for information til forældrene om, hvilke muligheder der

er for at få støtte til deres barn. Der er et generelt behov for informationer om elevplaner og samarbejde. Desuden bør der være klar information til forældrene om deres ret til at indstille deres barn til PPR. Forældre bør oplyses om klagemuligheder.

Forslag til forbedringer i forhold til kvaliteten i undervisningen

Gruppen af forældre, der ønsker dokumentation af, at kvaliteten i undervisningen er tilstrækkelig til at børnene lærer, hvad de skal i forhold til lovgivningen, kan forventes at stige. Det betyder, at skolen må være "klædt på" til at kommunikere på et yderst professionelt plan om undervisningens indhold, mål og forventninger til det enkelte barn med denne gruppe forældre. Samtidig er det vigtigt, at skolen giver forældrene information på møder, i pjecer og nyhedsbreve og på hjemmesiden om, hvad børn skal lære, hvor forældrene kan finde informationer, og hvordan forældrene kan støtte børnene.

Forslag til forbedringer hvad angår elever, der føler sig forfulgt af medarbejder

Der er ingen tvivl om, at en lærer og elev har forskellig opfattelse af, om en elev er syndebuk i en klasse. Læreren er sandsynligvis ikke bevidst om, at hans/hendes adfærd er med til at nedbryde elevens selvværd. Det er vigtigt, at medarbejderne på skolen er bevidst om væremåde og udtryksformer over for elever. De skal være opmærksomme på, at det virker meget voldsomt på en elev hele tiden at være den, der får skæld ud. De bør overveje andre pædagogiske metoder til at nå en elev, der ikke lever op til deres forventninger. Det handler om bevidsthed om den kultur, der hersker i et klasseværelse og på skolen på baggrund af lærerens væremåde over for eleverne.

Forslag til forbedringer i arbejdet med trivsel og mobning

Arbejdet med trivsel på skolerne bør fortsættes. Der bør være en bevidsthed blandt personale og forældre om, at trivsel ikke bare er "ord på papir", men en kultur, der udvikles gennem eksemplets magt. Det er vigtigt at tage udgangspunkt i det, barnet føler og forældrene hører barnet fortælle hjemme.

Det er vigtigt, at et barn kan få bearbejdet den mobning, det har været udsat for. Det ville være gavnligt, hvis kommunen havde pligt til at sikre børn krisehjælp efter mobning, enten gennem PPR eller psykolog ordineret gennem egen læge. Det kunne fratage barn og forældre frygten for, at "nissen flytter med", hvis barnet skal skifte skole.

Forslag til forbedring i samarbejde

Det ville være ønskeligt, hvis det blev tilstræbt at skabe en rød tråd i de sager, der går på tværs af forvaltninger. Der er behov for en synliggørelse over for forældrene af, hvem de skal henvende sig til hvornår.

Der er behov for kommunens forståelse for, at alle parter bør samles til møder, så forældrene ikke ustandselig skal bruge fridage for at gå til møde med en instans for at finde ud af, at et nyt møde skal indkaldes, fordi der manglede nogle ”kasketter” på et netop afholdt møde.

Konklusion

Der er stort behov for Forældrerådgivningen. Henvendelserne er så godt som altid begrundet i dårlig kommunikation og ofte i et lavt informationsniveau og mangel på viden om rettigheder og muligheder. Som eksempel kan nævnes retten til at have bisidder med til møder, til at få aktindsigt og forældres mulighed for selv at henvende sig til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Det samme gælder viden om ret til skriftlig begrundelse for bortvisning og klageanvisning. Undertiden agerer skolens ledelse og medarbejdere i skoleforvaltningen ikke i overensstemmelse med love og regler. Det gælder især i forhold til folkeskoleloven og forvaltningsloven.

Mange problemer med børn i skolen kunne undgås, hvis der blev lagt større vægt på god kommunikation, højt informationsniveau, vilje til samarbejde, ros og relationspædagogik i skolen.

Det handler om for alle parter at vise gensidig respekt og kommunikere ”i øjenhøjde”. Det handler om at efterleve Kierkegaards udsagn:

At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe på at finde ham dér, hvor han er, og begynde dér. Dette er Hemmeligheden i all Hjælpekunst. Enhver der ikke kan det, han er selv en Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en Anden. For i Sandhed at kunne hjælpe en Anden, maa jeg forstaae mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det, han forstaaer. Naar jeg ikke gjør det, saa hjælper min Mere-Forstaaen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gøre min Mere-Forstaaen gjældende, saa er det, fordi jeg er forfængelig eller stolt, saa jeg i Grunden istedetfor at gavne ham egentligen vil beundres af ham. Men al sand Hjælpen begynder med en Ydmygelse

Bilag

Mange henvendelser om specialundervisningen

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=50

Der er behov for Forældrerådgivningen!

Herunder ”Syndebukke”, Dårlig kommunikation

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=81

Forældrene har svært ved at "trænge igennem"

Herunder Discounttilbud eller "desværre ingen ressourcer", Ordblinde børn, Forældre betaler selv!

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=105

Hvad går der galt mellem drengene og skolen?

Herunder Dreng har ikke været i skole siden uge 39!, Hvem er børnenes bisidder, når "sandheden" skal frem, Når skolelederen glemmer sin professionelle rolle)

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=32&con_id=129

"Problemdrenge" og klasseråd

Herunder Skolefobi, "Enetimer"

http://foraeldreraadgivningen.org/index.phtml?sek_id=7&con_id=146